

รายงานการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ของครู

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางชมศิลป์ นพรัตน์ ตำแหน่ง ครู สอนรายวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านปลาตุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๒. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

“การฝึกทักษะการออกแบบชิ้นงานด้วยผ้ากบับ โดยใช้วัตกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

๔.๑ วิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๐) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านปลาตุก พุทธศักราช ๒๕๖๗

๔.๒ ปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้เรื่อง การประดิษฐ์กล่องดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากบับ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์เรื่องผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต (Demonstration Method)

๔.๓ เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การประดิษฐ์กล่องดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากบับ ตามเนื้อหาที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต (Demonstration Method) ที่ให้ผู้เรียนได้ค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง

๔.๔ สร้างสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต (Demonstration Method) โดย เป็นสื่อที่ทำให้นักเรียนสามารถค้นพบองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

๔.๕ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้น โดยมีผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระหรือครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพร่วมสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้

๔.๖ ประเมินผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเรื่องการประดิษฐ์กล่องดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากบับ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยแบบประเมินผลงาน ใบงาน แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และแบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน

๔.๗ ปรับปรุงหรือพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากขึ้น

๕. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผลความเป็นมา

ผ้ากาบบัว เป็นผ้าประจำจังหวัดอุบลราชธานีมาอย่างยาวนาน สืบทอดติดต่อกันมาโดยทุกภาคส่วนของจังหวัดจะสนับสนุนให้มีการสวมใส่ผ้ากาบบัวหนึ่งวันในทุกสัปดาห์ โดยจะมีกลุ่มชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านทอผ้ากาบบัวเป็นอาชีพ แสดงถึงความอนุรักษ์วัฒนธรรมนั่นเอง

ดังนั้นจึงได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาถึงผ้ากาบบัวซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงความรู้เรื่องการประดิษฐ์กล่องดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวตลอดจนนำมาออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ และนำองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๗.๑ ผู้เรียนบอกชื่อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาได้
- ๗.๒ ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาได้
- ๗.๓ เห็นประโยชน์การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาเป็นของใช้

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านปลาตุ๊ก จำนวน ๑๒ คน

๘.๑ เชิงปริมาณ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพ เรื่อง ประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ โดยใช้นวัตกรรมการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต (Demonstration Method) ร่วมกับการบูรณาการกับผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นของจังหวัดอุบลราชธานี ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

๘.๒ เชิงคุณภาพ

นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนำองค์ความรู้มาใช้ประดิษฐ์สิ่งของใช้ในชีวิตประจำวัน

๙. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

แนวคิด

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้นำความรู้จากที่เรียนในบทเรียนมาเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ท้องถิ่นของตนเอง รักและภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและมีส่วนร่วมสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ผ้ากาบบัวตามอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจะทำให้นักเรียนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน หมู่บ้าน จังหวัดและประเทศชาติ มีความรัก ห่วงแหนในขนบธรรมเนียมประเพณี สำนักรักบ้านเกิด มีความรักและศรัทธาปราชญ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่นและสืบทอดความรู้และดำรงขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆไม่ให้อสูญหายไป

ดังนั้นการสร้าง นวัตกรรม เป็นความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วย ประหยัดเวลาและแรงงาน

๑๐. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

โดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต (Demonstration Method)

๑) การเตรียมตัวก่อนสาธิต

๑.๑ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โดยวิธีการสาธิต

๑.๒ ศึกษาเนื้อหาสาระให้ชัดเจน และจัดลำดับให้เหมาะสม

๑.๓ เตรียมกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติ

๑.๔ เตรียมสื่อ อุปกรณ์ เอกสารให้เพียงพอกับผู้เรียน

๑.๕ กำหนดเวลาการสาธิตให้พอเหมาะ

๑.๖ กำหนดวิธีการประเมินผล

๑.๗ เตรียมสภาพห้องเรียน

๑.๘ ทดลองสาธิตก่อนสอนจริงในห้องเรียน

๒) ชั้นสาธิต

๒.๑ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนทราบแนวทางการปฏิบัติงาน เช่น การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการประดิษฐ์การกำหนดขั้นตอน การปฏิบัติงาน การบันทึกผลการประดิษฐ์ เป็นต้น

๒.๒ ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับงาน ชิ้นงาน ครูกระตุ้นนักเรียนด้วย คำถาม เช่น ชิ้นงานนี้คืออะไร ทำมาจากอะไร วัสดุอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ ควรมีอะไรบ้าง ใครเคยทำบ้าง วิธีการทำอย่างไร หากนักเรียนทำจะใช้เวลาเท่าไร ทดลองวางแผนการทำงาน และประเมินความสำเร็จของงานประดิษฐ์นี้ ได้อย่างไร

๒.๓ ครูแนะนำวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์กล่องดินสอหรรษาโดยใช้ผ้าก๊อบบัว วิธีการเลือก อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์วัสดุที่มีในท้องถิ่น และความสนใจของนักเรียน จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๒.๔ นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๒.๕ ครูสาธิตการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวตามลำดับขั้นตอน โดยแทรกความรู้เทคนิค ภูมิปัญญา ศิลป์ดล และเทคโนโลยี ในการทำงาน

๒.๖ นักเรียนประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวตามลำดับขั้นตอน

๓) ขั้นสรุป

๓.๑ นักเรียนนักเรียนสะท้อนผลการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวประเด็นต่อไปนี้

- การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจหรือไม่ อย่างไร
- การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว นักเรียนต้องคำนึงถึงความเหมาะสม/ความสอดคล้อง/ความพอดีอะไรบ้าง
- นักเรียนวางแผนการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวด้วยความรอบคอบอย่างไร เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

๓.๓ นักเรียนใช้ความรู้ในการเตรียมการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวอะไรบ้าง หากมีความรู้อย่างไร และคิดว่าต้องการความรู้เพิ่มเติมอีกหรือไม่

๓.๔ การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวครั้งนี้ นักเรียน เกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง

๓.๕ บันทึกขั้นตอนการสาธิตการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว พร้อมออกแบบวาดภาพกล่องใส่ดินสอหรรษาของตนเองตามใบงานที่ 1

๔.) ขั้นวัดและประเมินผล

๔.๑ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลที่เกิดจากการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัวโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินงานตนเอง และเพื่อนๆ นำผลจากการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

๔.๒ นักเรียนสะท้อนผลงานของตนเอง และนำข้อคิดที่ได้ไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน

๕.) สื่อประกอบการเรียนรู้

๕.๑ กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๕.๒ อุปกรณ์ในการจัดทำกล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๕.๓ ใบความรู้ที่ 1 การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๕.๔ ใบงานที่ 1 การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๖.) การวัดและประเมินผล

๖.๑ การประเมินผลงาน

๖.๒ ประเมินพฤติกรรม

๖.๓ บันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

๑๑. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

มีการดำเนินงานโดยนำ “วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA)” เพื่อกำกับการดำเนินงาน ได้แก่

๑. การวางแผน (Plan) ประชุมคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อสร้างความตระหนักและร่วมกันในการดำเนินงานขับเคลื่อน อัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านปลาตุ๊ก สามารถประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว ซึ่งเป็นผ้าประจำจังหวัดอุบลราชธานี

๒ การดำเนินการ (Do) ศึกษาสืบค้นข้อมูลการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๓ การตรวจสอบผลการดำเนินการ (Check) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลการดำเนินงานรวมทั้งผลงานการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๔ สรุปผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อนำผลการดำเนินงาน ข้อควรพัฒนา และข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ร้อยละ ๘๐ สามารถอธิบายการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๑๒.๒ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ร้อยละ ๘๐ นำความรู้มาใช้ประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอหรรษาโดยใช้ผ้ากาบบัว

๑๒.๓ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เกิดความภาคภูมิใจในความสวยงามของผ้ากาบบัวซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี

๑๓. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

๑๔. การประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกชื่อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอน การประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอ ธรรมดาได้	การประเมินจากใบงาน	แบบประเมินใบงาน	ผ่านระดับ 2 ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอได้ อย่างถูกต้องตามขั้นตอน	การประเมินจากผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ผ่านระดับ 2 ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการประดิษฐ์กล่องใส่ดินสอธรรมดาเป็นของใช้	การสังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน 1. ความสามารถในการคิด 2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	การประเมินสมรรถนะ	แบบประเมินสมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”